

[Elbæk-Jessen.]

Formaal for Øje. Den højtærede Landbrugsminister vil bygge Boliger til Landarbejderne, og ifølge et allerede fremsat Forslag skal der tilsikres Landarbejderne en 12 Dages lønnet Ferie. Hermed faar Landarbejderne altsaa Boliger og Ferier, men tror man fra Regeringen Side, at det er tilstrækkeligt til at leve af? Ja, der tales undertiden om den friske Luft o. s. v., som vi paa Landet har ganske gratis, men saa let er dette Spørgsmaal ikke løst. Der skal ogsaa skabes Mulighed for, at der kan tjenes Penge til Føde og Klæder, og rimelige Fremtidsudsigter, saa Hjemmet kan bevares og Familien forsørges paa den Maade, som Nutiden kræver det.

Mit Parti har al mulig Sympati for bedre Boliger og bedre Levevilkaar for Landarbejderne, men da der ikke gennem dette eller noget endnu fra Regeringens Side fremsat Forslag skabes bedre Indtjeningsmuligheder for Landbruget i sin Helhed og dermed heller ikke for Landarbejderne, maa vor Gruppe betegne dette Forslag som det sædvanlige Lapperi. Det ikke engang dækker de værste Fejl i dette Problem. Mit Parti vil ikke afvise Forhandlinger om Forslaget. Det er gode Laanebetingelser, der bydes, selv om Beløbet er noget lille. Det er jo et lille Antal, der bliver Tale om, naar Beløbet skal spredes ud over Landet i hvert Fald. Der kan godt siges adskilligt anerkendende om Forslaget, men vi faar mindre og mindre Interesse for saadanne Lapperier. Hvis det nu skal forstaas paa den Maade, at Regeringen kun ønsker at fremsætte Forslag om Lapperier og ikke har Vilje til at fremsætte og vedtage det gennemgribende Forslag, det Forslag, som i det hele taget støtter Landbrugets Økonomi, og nu i en Tid, hvor mange tidligere Muligheder lukkes for Landbruget, genskaber virkelig lønnende Levevilkaar i Landbrugserhvervet, da taber vi i Landbokredse Troen paa, at denne Regering skaber lige Vilkaar for alle Erhverv.

Der er nu gaaet tilstrækkelig Tid til Forberedelser for Regeringen. Landbrugets Problem og Arbejdsløshedens Problem, der uløseligt hører sammen, kræver sin Løsning hurtigt. Folketinget staar her over for Behandlingen af tre Forslag, der vidner

om de vanskelige Vilkaar, Landbruget arbejder under. Under rimelige Indtjeningsmuligheder for baade det større og mindre Landbrug var der ogsaa Muligheder for at give en Løn til Arbejderne, baade faste og løse, saa de ved egen Hjælp kunde indrette sig, som de ønskede, med egne Boliger eller til Leje, med eller uden Havelod, stor eller lille, efter som Lyst og Ævne hos den enkelte var til. Det vilde være langt den sundeste Udvikling for alle Parter, da der netop derigennem kommer det rette Forhold mellem Tilbud og Efterspørgsel, og det vilde skaffe Arbejde til mange, der nu er arbejdsløse.

Men Landbrugets Indtjeningsmuligheder er ikke saaledes, at en fri og naturlig Udvikling kan finde Sted. Det er gaaet tilbage for Landbruget paa alle Omraader. Den sidst offentliggjorte Forrentningsprocent var 2,2 i Gennemsnit for alle regnskabsførende Landbrug. Statistikken viser, at Landbrugets Formue er gaaet tilbage med 1 700 Mill. Kr. i de sidste 10 Aar; Pantegælden er forøget med 1 200 Mill. Kr., og endelig ser vi, at Landboudommen i stædse stigende Tal tager ind til Byerne, ikke fordi Lønningerne er for smaa — paa vor Egn er 1 000—1 200 Kr. pr. Arbejder plus Ophold ret almindeligt —, men fordi Fremtidsudsigterne for Landbruget er saa usikre.

De allerfleste mindre og mellemstore Landbrug nødes til at indskrænke Folkehøholdet og gøre Arbejdet med yngre og billigere Arbejdskraft, ved egen Hjælp eller ved Børnenes Hjælp. Indtægterne kan ikke slaa til til det dyre Folkehøhold. Der er en stærk Forskydning i omtalte Retning, og Landbrugets Arbejde mekaniseres af samme Grund i størst mulig Udstrækning, f. Eks. ved Malkemaskiner. Hvor Malkning tidligere blev udført ved Haandarbejde, udføres det nu ved Maskiner, og saa videre.

Det er disse Forhold, der skal tages Sigte paa for at forbedre Forholdene, og det gør dette Forslag ikke. Vort Parti ønsker derfor ved første Behandling at udtale, at det at bygge nye og flere Arbejderboliger paa Landet er at begynde ved den forkerte Ende, saa længe der ikke er Beskæftigelsesmuligheder ved Landbruget. Gennem Kronens Pariføring og Valutacentral-systemet har man frataget Landbruget dets